

P.Z. br. 418

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/22-12/101
URBROJ: 50301-05/20-23-6

Zagreb, 2. ožujka 2023.

Hg**NP*411-01/22-01/01*50-23-04**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	03-03-2023		
Klasifikacijska oznaka:	411-01/22-01/01	Org. jed.	65
Uredžbeni broj:	30-23-04	Pril.	—
		Vrij.	—

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o doprinosima, s Konačnim prijedlogom zakona (predlagateljica: Urša Raukar-Gamulin, zastupnica u Hrvatskome saboru) - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, KLASA: 411-01/22-01/01, URBROJ: 65-22-03, od 23. studenoga 2022.

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o izmjeni Zakona o doprinosima, s Konačnim prijedlogom zakona (predlagateljica: Urša Raukar-Gamulin, zastupnica u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o doprinosima, s Konačnim prijedlogom zakona (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona), koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Urša Raukar-Gamulin, zastupnica u Hrvatskome saboru, aktom od 23. studenoga 2022., iz sljedećih razloga:

Predmetnim Prijedlogom zakona predlaže se povećanje koeficijenta s 0,8 na 1,8 za utvrđivanje osnovice za obračun doprinosa koji se plaćaju iz sredstava na teret državnog proračuna Republike Hrvatske za osiguranike po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti slobodnog zanimanja – samostalnim umjetnicima, čime se ujednačava s koeficijentom složenosti poslova radnih mjesta umjetnika koji su u radnom odnosu u ustanovama kulture (1,843 za glumce, soliste itd.) i čiji doprinosi nisu iz sredstava na teret državnog proračuna Republike Hrvatske.

Osnova za donošenje, ocjena stanja te izražene pravne posljedice Prijedloga zakona nisu utemeljeni na činjenicama koje odražavaju pravo i cjelovito stanje stvari. Naime, obrazloženje je nedostavno u prikazu koeficijenata za samostalne umjetnike kojima se doprinosi

plaćaju iz državnog proračuna Republike Hrvatske kao i razlike pravnog položaja samostalnih umjetnika kojima se doprinosi za osiguranja plaćaju iz državnog proračuna Republike Hrvatske i onih samostalnih umjetnika koji sami plaćaju doprinose po odbitku. Slijedom toga, nepravilno su iskazane i posljedice donošenja Prijedloga zakona.

Za samostalne umjetnike koji sami plaćaju doprinose člankom 74. točkom 2. Zakona o doprinosima („Narodne novine“, br. 84/08., 152/08., 94/09., 18/01., 22/02., 144/12., 148/13., 41/14., 115/16. i 106/18.) propisano je da je mjesečna osnovica za obračun doprinosa umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 1,0.

Zakonom o doprinosima različito su uređeni koeficijenti za doprinose za samostalne umjetnike koji sami uplaćuju doprinose (umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 1,0) i one kojima se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna Republike Hrvatske (umnožak iznosa prosječne plaće i koeficijenta 0,8).

Važeći Zakon o pravima samostalnih umjetnika i poticanju kulturnog i umjetničkog stvaralaštva („Narodne novine“ br. 43/96. i 44/96.) formalno-pravno ne uređuje način stjecanja statusa samostalnog umjetnika donošenjem određenog akta i ne uređuje povremeno obavljanje umjetničke djelatnosti u određenom području umjetničkog stvaralaštva i djelovanja. Navedeni nedostaci posebno su uočeni za vrijeme krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19 kada je Vlada Republike Hrvatske trebala osigurati potpore svim samostalnim umjetnicima, a nisu postojali nikakvi registri iz kojih bi se moglo utvrditi koliki je broj samostalnih umjetnika koji nisu obuhvaćeni pravom na uplatu doprinosa iz državnog proračuna Republike Hrvatske, a isti obavljaju djelatnost kao samostalni umjetnici u statusu nezavisnih profesionalaca.

Vlada Republike Hrvatske predložit će cjeloviti Zakon o obavljanju umjetničke djelatnosti i poticanju umjetničkog stvaralaštva koji će uzeti u obzir i članak 3. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) koji jamči jednakost kao jednu od najvećih vrednota ustavnog poretka Republike Hrvatske, pri čemu će predloženo rješenje uzeti u obzir rješavanje statusa svih umjetnika, a ne samo onih koji ostvaruju pravo na uplatu obveznih doprinosa iz državnog proračuna Republike Hrvatske putem Hrvatske zajednice samostalnih umjetnika. U kontekstu ostvarivanja prava samostalnih umjetnika i drugih osoba koje obavljaju umjetničku djelatnost nužno je potrebno novim Zakonom o obavljanju umjetničke djelatnosti i poticanju umjetničkog stvaralaštva urediti uvjete stjecanja prava po osnovi obavljanja te djelatnosti i transparentan postupak stjecanja prava, poštujući stručne kriterije koje mogu prosuđivati stručna povjerenstva sastavljena od samih umjetnika.

U mandatu ove Vlade osigurano je kontinuirano povećavanje sredstava namijenjenih kulturi. Posebno treba istaknuti i povećanje sredstava za plaćanje doprinosa samostalnim umjetnicima iz državnog proračuna Republike Hrvatske i to s 33 milijuna u 2017. na 5.972.526,38 eura koliko je planirano za 2023. godinu, što predstavlja povećanje od 36 %. Uvedene su i prvi put dodijeljene izravne potpore vizualnim i plesnim umjetnicima, povećane su stimulacije za književnike i književne prevoditelje, glazbeno stvaralaštvo, a u 2023. godini se udvostručuju sredstva za isplatu prava na javnu posudbu. Tako je u 2022. godini ova Vlada osigurala kroz izravne potpore umjetnicima preko 10 milijuna kuna.

Tijekom COVID krize Vlada Republike Hrvatske osigurala je izravne potpore pomoći samostalnim umjetnicima i neovisnim profesionalcima, ali i otvorili su se novi programi financiranja digitalne prilagodbe kulturnog i umjetničkog sadržaja. Pa je tako u 2020.

godini osigurana potpora za 891 samostalnog umjetnika i to u iznosu 9.100.000,00 kuna, a u 2021. godini za 849 samostalnih umjetnika u iznosu od 6.192.000,00 kuna. Istim mjerama pomoći u 2020. godini obuhvaćen je i 751 nezavisni profesionalac te 742 nezavisna profesionalca u 2021. godini na način da su Javnim pozivom za dodjelu namjenskih sredstava umjetničkim strukovnim udrugama u 2020. godini odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 6.715.000,00 kuna za isplatu jednokratne potpore za 751 člana. U 2021. godini, navedenim Javnim pozivom odobrena su namjenska sredstva za 30 umjetničkih strukovnih udruga u ukupnom iznosu od 5.936.000,00 kuna za isplatu jednokratne potpore za 742 člana. Dodatnim mjerama pomoći samostalnim umjetnicima i nezavisnim profesionalcima te umjetničkim organizacijama i strukovnim udrugama čiji su oni članovi u 2020. godini osigurana su sredstva u ukupnom iznosu od 7.935.000,00 kuna temeljem provedenog Javnog poziva za programe razvoja novih kulturnih i edukativnih sadržaja i digitalne prilagodbe. Istim pozivom u 2021. godini osigurano je dodatnih 8.189.193,00 kuna za provođenje projekata digitalne prilagodbe. Sveukupno za paket mjera osigurano je gotovo 45 milijuna kuna direktne pomoći umjetnicima u krizi uzrokovanoj pandemijom bolesti COVID-19. Iz svega navedenoga, očigledno je da se ulažu veliki naponi na poboljšanju mogućnosti djelovanja umjetnika.

Netočna je tvrdnja predlagateljice iznijeta u Prijedlogu zakona da su ukinute sve antirecesijske mjere iz 2009. godine osim za samostalne umjetnike kojima se doprinosi plaćaju iz državnog proračuna Republike Hrvatske budući je člankom 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima („Narodne novine“, broj 152/08.) propisana antirecesijska mjera koja se i sada primjenjuje - dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje koji se obračunava:

- po stopi od 1 % za osiguranika čiji je mjesečni iznos mirovine do iznosa prosječne neto plaće uključujući i iznos prosječne neto plaće
- po stopi od 3 % za osiguranika čiji je mjesečni iznos mirovine viši od iznosa prosječne neto plaće.

U nenormativnom dijelu Zakona u točki III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA navodi se kako je za provedbu ovoga Zakona potrebno osigurati sredstva u državnom proračunu u iznosu 110.000.000,00 kuna, odnosno 14.599.508,90 eura, no predlagateljica ne navodi izvore iz kojih bi se osigurala potrebna dodatna sredstva u državnom proračunu.

U Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2023. godinu i projekcijama za 2024. i 2025. godinu, na razdjelu 055 glavi 05505 Ministarstvo kulture i medija na aktivnosti A565015 ZDRAVSTVENO I MIROVINSKO OSIGURANJE UMJETNIKA, osigurano je ukupno 5.972.526,00 eura za 2023. godinu, 5.972.526,00 eura za 2024. godinu i 5.972.526,00 eura za 2025. godinu.

Slijedom navedenoga, ne može se podržati predmetni Prijedlog zakona kojim se mijenja koeficijent za samo jednu kategoriju umjetnika budući da takve izmjene ne bi doprinijele rješavanju položaja svih umjetnika koji djeluju kao samostalni umjetnici u Republici Hrvatskoj, niti predloženo rješenje osigurava jednakost iz članka 3. Ustava Republike Hrvatske, a ujedno za njegovu provedbu nisu osigurana potrebna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske. Ova Vlada će iznaći rješenje poboljšanja položaja umjetnika u društvu, u okviru kojeg će sustavnim pristupom izraditi propis kojim se regulira status i prava umjetnika te povećati odnosno izjednačiti koeficijente samostalnim umjetnicima kojima se doprinosi plaćaju iz sredstava na teret državnog proračuna Republike Hrvatske u odnosu na samostalne umjetnike koji su sami obveznici plaćanja doprinosa u okviru Zakona o doprinosima.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra financija dr. sc. Marka Primorca, državne tajnike Zdravka Zrinušića, Stipu Župana i Stjepana Čuraja te ravnatelja Porezne uprave Božidara Kutlešu.

 PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković